

YIGIRUV KORXONALARI MAHSULOTLARI SIFATINI TAHLIL QILISH

Nahalboyeva N.T

Jizzax davlat pedagogika universiteti magistranti

Dustonova D.A

Jizzax davlat politexnika instituti talabasi

ANNOTATSIYA

Maqolada yigiruv yordamida tahlil ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarning sifatini muhimligi va usullarini yangilashning muhimligi, shuningdek, statistik tahlil, mahsulotlarni sifatini tahlil qilish, asboblarning holati va xodimlarni o'qitish kabi usullar sifatini oshirishga xizmat qilinishi haqida muhim ma'lumotlar taqdim etilgan. Maqolada yigiruv quvvati uchun mahsulot sifatini yaxshilash uchun tavsiyalar kiritilgan.

Kalit so'zlar: mahsulot sifati, sifatini tahlil qilish muammolari, texnik nazorat va sinovlar, tajribaviy va hisobiy usullari, mahsulot sifatini yaxshilash.

KIRISH

Zamonaviy raqobat sharoitida va iste'molchilarning talablari ortib borayotgan sharoitda sifat korxonalarining muvaffaqiyatida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Yigiruv korxonalarini uchun mahsulot sifatini tahlil qilish muhim vazifa hisoblanadi.

Oxirgi 15-20 yil ichida jahonda to'qimachilik sanoati rivojlanishida sezilarli o'zgarishlar ro'y berdi. Jahon iqtisodiyotining globallashuvi jarayonida to'qimachilik ishlab chiqarish markazi Yevropa va AQShdan Janubiy Amerika, Janubi-Sharqiy va Markaziy Osiyoning rivojlanayotgan mamlakatlariga ko'chirildi¹. Aholi jon boshiga yalpi ichki mahsulot past bo'lgan rivojlanayotgan ko'pchilik mamlakatlarda to'qimachilik sanoati jadal sur'atlar bilan rivojlanmoqda. O'rta daromadli mamlakatlar o'zlarini, shuningdek, yaqin atrofdagi mintaqaviy bozorlarni to'qimachilik mahsulotlari bilan ta'minlaydi. Rivojlangan mamlakatlarda, texnik matolardan tashqari, deyarli to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarilmaydi. Iste'mol tovarlariga bo'lgan talab asosan import hisobiga qondiriladi. Evropada sho'ba to'qimachilik korxonalarini tashkil etish rivojlangan va bu to'qimachilik savdo balansining oshishiga

¹ www.oecd.org

olib keladi. Katta xomashyo zahirasiga ega mamlakatlar to'qimachilik mahsulotlarini ham chetdan olib keladi¹.

Ushbu maqolaning maqsadi yigiruv fabrikalari mahsulotlari sifatini tahlil qilish muammolari va usullarini o'rganish, shuningdek, jarayonlarni takomillashtirish va mahsulot sifatini yaxshilash bo'yicha tavsiyalar berishdir.

Sifatni tahlil qilish usullari. Yigiruv korxonalarini tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot sifatini tahlil qilish uchun turli usullar va yondashuvlar qo'llaniladi. Ulardan biri statistik tahlil bo'lib, ipning mustahkamligi, yigiruv bir xilligi va ip qalinligi kabi turli sifat ko'rsatkichlarini baholash imkonini beradi. Statistik tahlil yordamida mumkin bo'lgan nuqsonlar va belgilangan standartlardan chetga chiqishlar aniqlanishi mumkin.

Yigiruv quvvatining mahsulotlarini sifatini saqlash tavsiyalarga amal qilish mumkin:

Texnik nazorat va sinovlar – mahsulotlarni talablarga sinovligini qo'yish uchun texnik nazorat va etkazib berish. Bu usul bilan mahsulot sifatini nazorat qilish va yaxshilashga ega bo'lish mumkin².

Mijozlar tomonidan berilgan ma'lumotlarning sifati bilan bog'liq ma'lumotlar yordam va ulardan foydalanish uchun. Mijozlar ayrim qo'llash, sifatini yaxshilash uchun yaxshi bir manba sifatida xizmat qiladi.

Xodimlarni malakasini oshirish – yigiruv jarohati uchun uni o'qitish va malakasini juda yaxshi qiladi. O'qitilgan va professional mahsulotning sifatini xatoliklarni yangilashga yordam beradi.

Yigiruv quvvati uchun mahsulot sifatini yaxshilash muhimligini oshirish va yuqorida tavsiyalarga amal qilish, yigiruv bo'lishi uchun muvaffaqiyatga erishish va yordamni amal qilish. Sifatni saqlash va foydalanish orqali, yigiruv yordamida bozorda muvaffaqiyatga erishish mumkin³.

Yana bir usul - iste'molchilarning sharhlari va shikoyatlarini tahlil qilish. Iste'molchilardan olingan ma'lumotlar mahsulot sifati bilan bog'liq muammolarni aniqlash va ularni bartaraf etish choralarini ko'rish imkonini beradi. Shuningdek, ishlab chiqarish jarayonining har bir bosqichida, xomashyo yetkazib beruvchilardan tayyor mahsulotgacha bo'lgan sifat nazorati ham muhim tahlil vositasi hisoblanadi.

Sifatga ta'sir qiluvchi omillar. Yigiruv fabrikalarida ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarning sifati ko'p omillarga bog'liq. Ulardan biri - ishlatiladigan xom ashyo sifati. Sifatsiz xom ashyo nuqsonlarga va qabul qilinishi mumkin bo'lmagan mahsulot

¹ T.L.Xoliqov – Paxta-to'qimachilik sanoatining eksportga yo'naltirilgan korxonalarini faoliyati samaradorligini oshirish/
<https://sciencebox.uz/index.php/siyosatshunoslik/article/download/7582/6980>

² <http://lib.jizpi.uz/mod/resource/view.php?id=3107&redirect=1>

³ <https://www.iloencyclopaedia.org/uz/part-xiv-42166/textile-goods-industry>

sifatiga olib kelishi mumkin. Xom ashyo yetkazib beruvchilar bilan yaqindan hamkorlik qilish va sifatga qat'iy talablar qo'yish muhim ahamiyatga ega.

Uskunalarining texnik holati ham muhim omil hisoblanadi. Uskunaning buzilishi va noto'g'ri ishlashi mahsulot sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Uskunani muntazam ravishda ta'mirlash va nazorat qilish muammolardan qochishga yordam beradi.

Ipning sifati ko'p jihatdan tolaning texnologik xossalriga bog'liq. Shuningdek ishlatilayotgan yigirish sistemasi, mashinalarning texnik holati, cho'zish va qo'shish miqdori hamda sexdagi harorat va namlik ham sifatli ip tayyorlashda katta ahamiyatga ega.

Yigirilayotgan ip xossalarining tola xossalariga bog'liqligini aniqlashning ikkita – tajribaviy va hisobiy usullari mavjud bo'lib, tajribaviy usul har xil massadagi toladan ip yigirib tekshirishga asoslangan:

1. 100 kg paxta tolasidan ip tayyorlanib, uning ko'rsatkichlari me'yorlar bilan solishtiriladi.

2. 1 kg paxta tolasidan ip tayyorlanib, uning ko'rsatkichlari me'yorlar bilan solishtiriladi.

3. 42 g paxta tolasidan ip tayyorlanib, uning ko'rsatkichlari me'yorlar bilan solishtiriladi.

Hisobiy usulda turli ko'rinishdagi empirik formulalar yordamida ipning nisbiy uzish kuchi hisoblanadi. Ularning barchasi tola xossasiga ko'rsatkichlariga asoslanadi¹.

Mahsulot sifatini yaxshilash. Yigiruv korxonalarida ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar sifatini oshirish uchun bir qator chora-tadbirlarni amalga oshirish zarur. Birinchi qadam - joriy jarayonlarni tahlil qilish va muammoli joylarni aniqlash. Keyinchalik aniqlangan muammolarni hal qilish bo'yicha chora-tadbirlar rejasi ishlab chiqilishi va amalga oshirilishi kerak.

Yigiruv fabrikasida ishlaydigan kadrlarni tayyorlash va ularning malakasini oshirish ham muhim ahamiyatga ega. O'qitilgan va professional xodimlar mahsulot sifatini yaxshilash va kamchiliklarni kamaytirishga yordam beradi.

XULOSA

Yigiruv korxonalarida ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar sifatini tahlil qilish ularning muvaffaqiyatli faoliyatining ajralmas qismidir. Sifatni tahlil qilish usullaridan foydalanish, sifatga ta'sir qiluvchi omillarni hisobga olish, shuningdek, jarayonni tizimli takomillashtirish mahsulot sifatining yuqori darajasiga erishishga yordam beradi. Bu, o'z navbatida, korxonaning raqobatbardoshligini va mijozlarning

¹[http://lib.jizpi.uz/pluginfile.php/17078/mod_resource/content/0/TO%E2%80%98QIMACHILIK MAHSULOTLARI TEXNOLOGIYASI VA JIXOZLARI JUMANIUOZOV.pdf](http://lib.jizpi.uz/pluginfile.php/17078/mod_resource/content/0/TO%E2%80%98QIMACHILIK%20MAHSULOTLARI%20TEXNOLOGIYASI%20VA%20JIXOZLARI%20JUMANIUOZOV.pdf)

qoniqishini oshiradi. Sifatga doimiy e'tibor va doimiy takomillashtirish orqali yigiruv fabrikalari bozorda muvaffaqiyatga erisha oladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Doniyorova M. et al. Scientific basis of organization of kinds of weaving enterprises in a new system in Uzbekistan //AIP Conference Proceedings. – AIP Publishing, 2023. – T. 2789. – №. 1.
2. Doniyorova M., Doniyorov B., Shamiyev D. Research of the structure of new stripe ribbed fabrics and assessing the design of the surface //AIP Conference Proceedings. – AIP Publishing, 2023. – T. 2789. – №. 1.
3. Doniyorov B. B. et al. Bazalt tolasi va uning tarkibiy tuzilmasi //Science and Education. – 2023. – T. 4. – №. 4. – C. 379-388.
4. Doniyorov B. B. et al. Geometrik naqshli o'rilishlar asosida ishlab chiqarilgan paxta ipli gazlamalarni tadqiq etish //Science and Education. – 2023. – T. 4. – №. 4. – C. 519-528.
5. ДОНИЁРОВ Б. Б., ДОНИЁРОВА М. А. Тўқималарни Бадиий Безашда Креп Ўрилишларидан Фойдаланиш //ECLSS Online 2020b. – 2020. – С. 128.
6. Doniyorova M. A., Shamiyev D. B., Doniyorov B. B. Paxta tolali to'quvchilik iplarining texnologik xossalarini tadqiq qilish //Экономика и социум. – 2022. – №. 7 (98). – С. 45-51.
7. Вью D. B. Alimboev E. Sh. Tanda tayerlash tekhnaloliniring qiyosiy taxlili //Importance of integrating science and solving current problems in the organization of production in textile industry enterprises” International Scientific and Technical Conference. Part. – T. 1. – С. 27-28.
8. Doniyorova M. A., Kayumov A. K., Doniyorov B. B. Analysis of technological performance of tappet ark //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2022. – T. 12. – №. 1. – С. 270-272.
9. Doniyorova M. A., qizi Sadikova G. Q. Use of Dyed Fiber Yarn for Warp Yarn of Denim Fabrics //Texas Journal of Engineering and Technology. – 2022. – T. 15. – С. 10-13.
10. Kawser M. N. et al. Investigating the properties of cotton fabric coating with polyacrylic rubber and using this polyacrylic rubber coated fabric as an alternative to polyethylene bags //IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. – IOP Publishing, 2023. – T. 1142. – №. 1. – С. 012078.
11. Мусаев Н. М., Каримов С. Влияние вида соединения двухслойного трикотажа на его технологические параметры. – 2019.
12. Doniyorova M. A. et al. Piltali to'qimalarni ishlab chiqarish va tadqiqot qilish //Science and Education. – 2022. – T. 3. – №. 12. – С. 357-364.

13. Jumaniyazov K. J., Egamberdiyev F. O., Karimov S. A. O. G. L. Paxta terimi turining ip sifatiga ta'siri //Science and Education. – 2022. – Т. 3. – №. 4. – С. 232-240.
14. Usmankulov A. et al. Creation of improved UXK equipment for cleaning cotton from large impurities //IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. – IOP Publishing, 2023. – Т. 1142. – №. 1. – С. 012080.
15. Usmankulov A. Improved new construction equipment for cotton cleaning from large dirt //ФАН ВА ТЕХНОЛОГИЯЛАР ТАРАҚҚИЁТИ. – 2022.
16. Mukhametshina E. Analysis Of Quality Indicators Of Recombing Threads //International Journal of Engineering and Information Systems (IJEAIS) ISSN. – 2021. – С. 114-118.
17. Пирматов А. П., Матисмаилов С. Л., Саломов А. А. СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ВЛИЯНИЯ ПАРАМЕТРОВ ЗАПРАВКИ ГРЕБНЕЧЕСАЛЬНОЙ МАШИНЫ НА КАЧЕСТВО ГРЕБЕННОЙ ЛЕНТЫ //Advances in Science and Technology. – 2019. – С. 52-54.
18. Усманкулов А. и др. РЕЗУЛЬТАТЫ ПРЕДВАРИТЕЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ И ВЫБОР НАПРАВЛЕНИЯ ИССЛЕДОВАНИЙ ПО УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ АГРЕГАТА УХК ДЛЯ ОЧИСТКИ ХЛОПКА-СЫРЦА МАШИННОГО СБОРА //Universum: технические науки. – 2022. – №. 1-2 (94). – С. 50-55.
19. Жабборов У. К., Сиддиков П. С. СОЗДАНИЕ НОВОГО УЗОРА ПЕРЕПЛЕТЕНИЯ С ПОМОЩЬЮ МЕТОДОМ КООРДИНАТ //ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ. АНАЛИЗ, УПРАВЛЕНИЕ, ПЕРСПЕКТИВЫ. – 2020. – С. 44-48.